

**ATASKAITA EUROPOS KOMISIJAI APIE 1996 M. RUGSĖJO 24 D. TARYBOS
DIREKTYVOS 96/61/EB DĖL TARŠOS INTEGRUOTOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS
ĮGYVENDINIMĄ LIETUVOJE UŽ 2003 - 2005 METUS**

Tarybos direktyva dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės 96/61/EB perkelta į nacionalinę teisę šiais Lietuvos Respublikos teisės aktais: Aplinkos apsaugos įstatymu Nr. IX-2214, aplinkos ministro įsakymu dėl TIPK Nr. 80, ir TIPK pakeitimo Nr. D1-330 (TIPK nauja redakcija) bei aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-630 dėl ataskaitų teikimo, aplinkos ministro 2002 m. vasario 29 d. įsakymu Nr. 80 patvirtintos taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklės (2005-06-29 įsakymas išdėstytas nauja redakcija įsakymu Nr. D1-330) Šios taisyklės yra pagrindinis LR teisės aktas, reglamentuojantis TIPK leidimų sistemą Lietuvoje. Taisyklės taikomos nuo 2004 m. sausio 1 d. Lietuvoje yra aštuoni Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai, vykdančys kompetentingos institucijos funkcijas. Jie tikrina veiklos vykdytojo parengtas paraiškas leidimams gauti, rengia taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus bei nustatyta tvarka juos išduoda.

Šioje ataskaitoje taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų duomenys yra pateikti bendrai Lietuvos mastu.

	Visi esami įrenginiai, kaip apibrėžta 2 straipsnio 4 dalyje, veikiantys ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Esami įrenginiai, apie kurių esminį pakeitimą buvo pranešta kompetentingai institucijai ir kuriems per ataskaitinį laikotarpį buvo išduotas leidimas	Nauji įrenginiai (įskaitant ir dar neeksploatuojamus), kuriems per ataskaitinį laikotarpį buvo išduotas leidimas
1.1. Kurą deginantys įrenginiai, kurių nominalus šiluminis našumas didesnis kaip 50 MW	29	0	0
1.2. Naftos ir dujų perdirbimo įrenginiai	1	0	0
1.3. Kokso krosnys	0	0	0
1.4. Anglies dujų fiksavimo ir suskystinimo įrenginiai	0	0	0
2.1. Metalų rūdos (įskaitant sulfidinę rūdą) kalcinavimo arba kaitinimo įrenginiai	0	0	0
2.2. Įrenginiai ketui arba plienui (pirminio arba antrinio lydymo), įskaitant nepertraukiamą liejimą, gaminti, kurių pajėgumas didesnis kaip 2,5 tonos per valandą	1	0	0
2.3(a) Juodųjų metalų karšto valcavimo staklės, kurių pajėgumas didesnis kaip 20 tonų plieno per valandą	0	0	0

2.3(b) Juodųjų metalų kalvės, turinčios kūjus, kurių kiekvieno energija didesnė kaip 50 kilodžaulių ir kurių kaloringumas didesnis kaip 20 MW	0	0	0
2.3(c) Juodųjų metalų įrenginiai, skirti dengimui apsauginėmis lydyto metalo dangomis, kurių įkrova didesnė kaip 2 tonos plieno per valandą	0	0	0
2.4. Juodųjų metalų liejyklos, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną	0	0	0
2.5(a) Įrenginiai neapdirbtiems spalvotiesiems metalams iš rūdos, koncentratų arba antrinių žaliavų gaminti naudojant metalurginius, cheminius arba elektrolitinius procesus	0	0	0
2.5(b) Įrenginiai spalvotiesiems metalams, įskaitant regeneruotus produktus (taurinimas, liejimas ir kt.), lydyti, įskaitant legiravimą, kai švino ir kadmio lydymo pajėgumas didesnis kaip 4 tonos per valandą, o visų kitų metalų - 20 tonų per valandą	0	0	0
2.6. Įrenginiai, kurių dengimo vonių tūris didesnis kaip 30 m ³ , metalų ir plastinių medžiagų paviršiams apdoroti elektrolizės arba cheminiais procesais	0	0	0
3.1. Įrenginiai, cemento klinkeriui gaminti rotacinėse krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 500 tonų per dieną, arba kalkėms rotacinėse krosnyse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną, arba kitose aukštakrosnėse, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per			

dieną	2	0	0
3.2. Įrenginiai asbestui ir produktams iš asbesto gaminti	0	0	0
3.3. Įrenginiai stiklui, įskaitant ir stiklo pluoštą, kurių lydymo pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną, gaminti	3	0	0
3.4. Įrenginiai mineralinėms medžiagoms lydyti, įskaitant mineralinio pluošto gamybą, kurių lydymo pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną	1	0	1
3.5. Įrenginiai keraminiams gaminiams degimo būdu gaminti, ypač stogų čerpėms, plytomis, ugniai atsparioms plytomis, čerpėms, molio dirbiniais arba porcelianui, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną ir/arba kurių degimo krosnies pajėgumas didesnis kaip 4 m ³ , o vienos krosnies džiovavimo talpa didesnė kaip 300 kg/m ³	4	0	0
4. Chemijos įrenginiai pagrindinėms organinėms cheminėms medžiagoms, pagrindinėms neorganinėms medžiagoms, fosforo, azoto arba kalio trąšoms (paprastoms ar kompleksinėms), pagrindiniams augalų apsaugos produktams ir biocidams, sprogmenims gaminti, įrenginiai, kuriuose pagrindiniams farmacijos produktams gaminti naudojami cheminiai arba biologiniai būdai	5	0	1

<p>5.1. Įrenginiai pavojingoms atliekoms šalinti arba joms panaudoti, kaip nustatyta sąraše, nurodytame Direktyvos 91/689/EEB 1 straipsnio 4 dalyje, kaip apibrėžta Direktyvos 75/442/EEB II A ir II B (veiklos rūšys R1, R5,R6, R8 ir R9) prieduose ir 1975 m. birželio 16 d. Tarybos direktyvoje 75/439/EEB dėl panaudotų naftos produktų pašalinimo, kai pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną</p>	3	0	0
<p>5.2. Įrenginiai buitiniams atliekoms deginti, kaip apibrėžta 1989 m. birželio 8 d. Tarybos direktyvoje 89/369/EEB dėl naujų komunalinių atliekų deginimo įmonių oro taršos prevencijos ir 1989 m. birželio 21 d. Tarybos direktyvoje 89/429/EEB dėl esamų komunalinių atliekų deginimo įmonių oro taršos, kai pajėgumas didesnis kaip 3 tonos per valandą</p>	1	0	0
<p>5.3. Įrenginiai nepavojingoms atliekoms šalinti, kaip apibrėžta Direktyvos 75/442/EEB II A priede su paantraštėmis D8 ir D9, kai pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną</p>	4	0	0
<p>5.4. Sąvartynai, priimančys daugiau negu 10 tonų atliekų per dieną, arba kurių bendras pajėgumas didesnis kaip 25 000 tonų, išskyrus inertinių atliekų sąvartynus</p>	30	0	0
<p>6.1(a) Pramonės įmonės, kuriose gaminama celiuliozė iš medienos arba kitų pluoštinių medžiagų</p>	0	0	0
<p>6.1(b) Pramonės įmonės, kuriose gaminamas popierius ir kartonas, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną</p>	3	0	0

6.2. Įmonės, kuriose atliekamas pirminis pluošto arba tekstilės apdorojimas (plovimas, balinimas, merserizavimas) arba dažymas ir kurių apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų pluošto per dieną	2	0	0
6.3. Kailių ir odų rauginimo įmonės, kurių apdorojimo pajėgumas didesnis kaip 12 tonų gatavos produkcijos per dieną	0	0	0
6.4(a) Skerdyklos, kurių skerdienos gamybos pajėgumas didesnis kaip 50 tonų per dieną	2	0	1
6.4(b) Įmonės, kuriose apdorojamos ir perdirbamos maisto produktams gaminti skirtos: gyvulinės žaliavos (išskyrus pienu), kurių galutinio produkto gamybos pajėgumas didesnis kaip 75 tonos per dieną, - augalinės žaliavos, kurių galutinio produkto gamybos pajėgumas didesnis kaip 300 tonų per dieną (ketvirčio vidurkis)	5	0	0
6.4(c) Pieno apdorojimo ir perdirbimo įmonės, kuriose per dieną pagaminama daugiau kaip 200 tonų pieno (metinis vidurkis)	7	0	0
6.5. Gyvulių skeletų ir atliekų šalinimo arba perdirbimo įrenginiai, kurių darbo pajėgumas didesnis kaip 10 tonų per dieną	1	0	0
6.6(a) Intensyvaus paukščių auginimo įrenginiai, kuriuose yra daugiau kaip 40 000 vietų paukščiams	21	0	3
6.6(b) Intensyvaus kiaulių auginimo įrenginiai, kuriuose yra daugiau kaip 2000 vietų mėsinėms kiaulėms (daugiau kaip 30 kg).	30	0	3

6.6(c) Intensyvaus kiaulių auginimo įrenginiai, kuriuose yra daugiau kaip 750 vietų paršavedėms	0	0	2
6.7. Įrenginiai, kuriuose naudojant organinius tirpiklius atliekamas medžiagų, daiktų arba gaminių paviršiaus apdorojimas - taurinimas, šlichtinimas, dengimas, riebalų šalinimas, atspariajai vandeniui darymas, klijavimas, dažymas, valymas arba impregnavimas ir kurių vartojimo pajėgumas didesnis kaip 150 kg per valandą arba didesnis kaip 200 tonų per metus	3	0	0
6.8. Įrenginiai, kuriuose gaminama anglis (perdegta anglis) arba elektografitas deginimo arba grafitizacijos būdu	0	0	0

<p>2.2 Koks bendras taršos integruotos prevencijos ir kontrolės įrenginių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje? Atsakant į šį klausimą, reikėtų neskaičiuoti tų pačių ūkinės veiklos objektų daugiau kaip vieną kartą, net jei juose vykdoma kelių 1 priede išvardytų rūšių veikla.</p>	<p>167</p>
<p>3. Pagrindiniai veiklos vykdytojo įsipareigojimai. Kokių priemonių buvo imtasi, kad kompetentingos institucijos garantuotų, jog įrenginiai yra tikrai eksploatuojami laikantis 3 straipsnyje nustatytų bendrųjų principų?</p>	<p>Aplinkos ministerija parengė Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisykles (toliau tekstuose – TIPK taisyklės), į kurias perkelti visi 3 straipsnyje nurodyti reikalavimai. Tiek vertinant paraiškas tiek rengiant leidimus naudojami Geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB, angliškasis sutrumpinimas - BAT) aprašymai, bei nustatyta tvarka parengtos jų anotacijos. Ši medžiaga patalpinta Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje. Įmonės įpareigosotos atlikti ir leidimus išduodančiai institucijai pateikti išsamų palyginimą, kaip įmonėje naudojama technologija, veiklos metodai ir taršos prevencijos metodai atitinka ES informaciniuose dokumentuose nurodytus GPGB. Nagrinėjant paraiškas (paraiškas priima ir leidimus išduoda 8 regionų aplinkos apsaugos departamentai) kreipiamas dėmesys ir vertinama, kaip veiklos vykdytojas įgyvendina ar rengiasi įgyvendinti GPGB reikalavimus, kokį poveikį aplinkai turi emisijos iš įrenginio, ar neviršijami aplinkos kokybės standartai ir normos. Ne rečiau kaip kartą metuose įrenginiai tikrinami, ypatingą dėmesį skiriant nustatytų ribinių verčių laikymuisi. Veiklos vykdytojai (operatoriai reguliariai privalo teikti taršos ir aplinkos monitoringo, kuri jį atlieka savo jėgomis, duomenis bei kasmetines statistines ataskaitas apie teršalų emisijas. Šios, o taip pat pagal aplinkos vadybos sistemas rengiamos ir teikiamos ataskaitos nagrinėjamos ir svarstomos kompetentingose institucijose – regionų aplinkos apsaugos departamentuose (RAAD, angl. sutrumpinimas – REPD).</p>
<p>4. Esami įrenginiai. Kokių teisiškai įpareigojančių priemonių arba administracinių planų buvo imtasi, kad būtų užtikrinta, jog čia minimo pereinamojo laikotarpio pabaigoje būtų laikomasi 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų?</p>	<p>TIPK taisyklių 2.4 punktas teisiškai įpareigoja įrenginių operatorius nuo 2007-10-31 dirbti tik turint pagal šias taisykles išduotą leidimą bei pagal 12.1 punktą taikyti GPGB. Aplinkos ministro įsakyme, kuriuo patvirtintos TIPK taisyklės, įtvirtinta nuostata, kad nuo Taisyklių įsigaliojimo dienos nebūtų išduodami anksčiau buvę Gamtos išteklių naudojimo (GINL) leidimai. Administraciniame kodekse yra nustatyta bauda už darbą be leidimo, jei toks leidimas yra reikalingas. Regionų aplinkos apsaugos departamentai sudarė grafikus, kuriuose numatyta įmonių seka išsiimti naujus leidimus. Su šiais grafikai supažindinti veiklos vykdytojai. Inspekcinių privalomųjų nurodymų (angliškai – „inspection precept“) pagal šis grafikas veiklos vykdytojams tapo privalomas.</p>

<p>5. Prašymai leidimui gauti. Kaip nacionaliniuose teisės aktuose užtikrinama, kad prašymuose leidimui gauti būtų pateikiama visa 6 straipsnyje reikalaujama informacija?</p>	<p>Visi TIPK Direktyvos 6 straipsnio reikalavimai yra perkelti į TIPK taisyklių VI skyrių apie paraiškos turinį ir jai keliamus reikalavimus.</p>
<p>6.1. Kuri kompetentinga institucija arba kurios kompetingos institucijos išduoda taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus?</p>	<p>Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus Lietuvoje išduoda Aplinkos ministerijos regioniniai aplinkos apsaugos departamentai. Jų yra aštuoni: Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas, Kauno regiono aplinkos apsaugos departamentas, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas, Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas, Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamentas, Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentas, Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentas ir Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentas.</p>
<p>6.2. Kaip nacionaliniuose teisės aktuose užtikrinama, kad leidimų išdavimo tvarka ir sąlygos yra visiškai koordinuojamos, kai yra ne viena kompetentinga institucija? Kaip toks koordinavimas taikomas praktikoje?</p>	<p>Iš esmės TIPK leidimus visoms veiklos rūšims Lietuvoje išduoda viena institucija – Aplinkos ministerijos pavaldume esantis regiono aplinkos apsaugos departamentas (toliau - RAAD), kurio veiksmai koordinuojami organizuojant specialias technines darbo grupes (toliau – TDG). Jų veikla reglamentuota atskiru Aplinkos ministerijos įsakymu. RAAD privalo laikytis ir vienodai taikyti ES ir Lietuvoje galiojančius normatyvinius dokumentus.</p>
<p>7.1.1. Kaip nacionaliniuose teisės aktuose užtikrinama, kad leidime būtų visi 9 straipsnyje nurodyti reikalavimai?</p>	<p>Visi TIPK Direktyvos 9 straipsnio reikalavimai yra perkelti į TIPK taisyklių IV skyrių apie pagrindinius leidimų išdavimo reikalavimus. Taisyklių VI ir VIII skyriai („Paraiškos leidimui gauti reikalavimai“ ir „Leidimo rengimas“ papildomai detalizuoja, kokius dokumentus reikia pateikti su paraiška ir į ką reikia atsižvelgti, kad būtų įgyvendinti TIPK Direktyvos 9 straipsnio reikalavimai.</p>
<p>Detaliai reikia nurodyti, kaip buvo nustatoma:</p>	
<p>- ribinės teršalų išmetimo į orą ir vandenį vertės,</p>	<p>Šios vertės būdavo nustatomos vadovaujantis Sevilijos biuro parengtais Geriausių prieinamų gamybos būdų aprašymais (angliškas trumpinimas – „BREF document“), kitose ES Direktyvose, tarptautinių organizacijų (pvz. HELCOM) nustatytais ribinėmis vertėmis, kitų šalių analogiškais dokumentais, o nesant aukščiau išvardintų – TIPK taisyklių 3 priedu „Leistinių taršos normų nustatymo ir taršos poveikio aplinkai prognozės metodai“ bei nacionaliniuose teisės aktuose nustatytais reikalavimais.</p>
<p>- tolimosios arba tarpvalstybinės taršos mažinimas iki minimumo,</p>	<p>TIPK taisyklių 35-37 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su tarpvalstybinės taršos reguliavimu.</p>
<p>- dirvožemio ir požeminio vandens apsauga,</p>	<p>TIPK taisyklių 16.10 ir 41-43 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su požeminio vandens ir dirvožemio apsauga. Šie reikalavimai atitinka tiek TIPK direktyvos tiek kitų ES direktyvų bei nacionalinių teisės aktų reikalavimus.</p>
<p>- atliekų tvarkymas,</p>	<p>TIPK taisyklių 11.5, 16.7, 16.8, 16.8.2, 16.22, 20.7 ir 41-43 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su atliekų tvarkymu. Šie reikalavimai atitinka tiek TIPK direktyvos</p>

	<p> tiek kitų ES direktyvų bei nacionalinių teisės aktų reikalavimus.</p>
<p>- taupus energijos vartojimas,</p>	<p>TIPK taisyklių 16.8.3 ir 41-43 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su racionali energijos naudojimu. Šie reikalavimai atitinka tiek TIPK direktyvos tiek kitų ES direktyvų bei nacionalinių teisės aktų reikalavimus.</p>
<p>- išmetamų teršalų monitoringo reikalavimai,</p>	<p>TIPK taisyklių 11.8, 16.17, 20.8 ir 41-43 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su monitoringo poreikiu ir jo atlikimu. Šie reikalavimai atitinka tiek TIPK direktyvos tiek kitų ES direktyvų bei nacionalinių teisės aktų reikalavimus.</p>
<p>- avarių prevencija ir jų pasekmių sumažinimas,</p>	<p>TIPK taisyklių 11.6, 16.19, 20.9 ir 41-43 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su avarių prevencija ir jų pasekmių sumažinimu. Šie reikalavimai atitinka tiek TIPK direktyvos tiek kitų ES direktyvų bei nacionalinių teisės aktų reikalavimus.</p>
<p>- su neatitiktinėmis veiklos sąlygomis susijusios priemonės,</p>	<p>TIPK taisyklių 16.15 ir 41-43 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su neatitiktinėmis veiklos sąlygomis ir priemonėmis išvengti galimos taršos ar ją riboti</p>
<p>- veiklos vietos sutvarkymas nutraukus veiklą ("patenkinamos būklės" reikalavimas),</p>	<p>TIPK taisyklių 11.7 ir 41-43 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su veiklos vietos sutvarkymu nutraukus veiklą.</p>
<p>- specialieji reikalavimai I priedo 6.6 punkto įrenginiams.</p>	<p>Remiantis TIPK taisyklių 43.3.3 punktu, kuriame nurodyta, jog nesant Bendrųjų aplinkosauginių taisyklių, taikomos Lietuvoje galiojančios normos ir standartai, įskaitant vandens apsaugos nuo nitratų normas, reikalavimus mėšlo tvarkymui ir gerai ūkininkavimo praktikai. Tokios normos yra nustatytos Aplinkos ministro įsakymu dėl vandens taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių bei Aplinkos ministro ir Žemės ūkio ministro bendru įsakymu mėšlo nuotekų tvarkymui žemės ūkyje.</p>
<p>7.2.1. Kokios teisės aktų nuostatos, tvarkos ir kriterijai taikomi nustatant ribines išmetamų teršalų vertes ir kitas leidimo sąlygas, užtikrinančias, kad būtų pasiektas aukštas aplinkos apsaugos lygis? Ar kompetentingoms institucijoms buvo pateiktos kokios nors konkrečios rekomendacijos? Jei taip, pateikite informaciją apie tai, kokios rekomendacijos buvo pateiktos.</p>	<p>TIPK taisyklių 12.1-12.3 punktai apibrėžia reikalavimus nustatant išmetamų teršalų ribines vertes, vadovaujantis ES GPGB. Nustatant išmetamų teršalų ribines vertes buvo vadovaujama ES GPGB informacinių dokumentų anotacijomis, kurios rengiamos vadovaujantis nustatyta tvarka ir terminais, bei atsižvelgiant į ES GPGB informacinių dokumentų parengimo būklę. Taip pat buvo naudojama kitose ES Direktyvose, tarptautinėse organizacijose (pvz. HELCOM) nustatytais ribinėmis vertėmis, kitų šalių analogiškais dokumentais, o nesant aukščiau išvardintų – TIPK taisyklių 3 priedu „Leistinių taršos normų nustatymo ir taršos poveikio aplinkai prognozės metodai“. Kompetentingoms institucijoms – regionų aplinkos apsaugos departamentams visos šios rekomendacijos yra pateiktos.</p>
<p>7.2.2. Kokios rekomendacijos (įpareigojančios arba neįpareigojančios), nustatančios geriausius prieinamus gamybos būdus, egzistuoja valstybėse narėse?</p>	<p>Aplinkos apsaugos agentūra atskiroms veikloms parengė ES Geriausių prieinamų gamybos būdų informacinių dokumentų anotacijas, kurios naudojamos kaip dokumentas, kuriuo remiantis turi būti nustatomi reikalavimai TIPK leidimui.</p>

<p>7.2.3. Kaip apskritai arba konkrečiais atvejais nustatant geriausius prieinamus gamybos būdus atsižvelgiama į Komisijos pagal 16 straipsnio 2 dalį arba tarptautinių organizacijų paskelbtą informaciją?</p>	<p>Lietuvos atstovai nuolatos dalyvauja ES informacijos apsikeitimo forumuose dėl ES GPGB rengimo ir vystymo. Gauta informacija pateikiama institucijoms išduodančioms TIPK leidimus.</p>
<p>7.2.4. Kokia yra informacijos, kurią pagal 16 straipsnio 2 dalį paskelbia Komisija, kaip informacijos šaltinio nustatant išmetamų teršalų ribines vertes, lygiaverčius parametrus ir technines priemones, remiantis geriausiais prieinamais gamybos būdais, nauda? Kaip ją būtų galima patobulinti?</p>	<p>Visa Komisijos paskelbta informacija naudojama išduodant TIPK leidimus. Neturime pasiūlymų dėl šios informacijos tobulinimo.</p>
<p>7.2.5. Kokių priemonių buvo imtasi siekiant užtikrinti, kad 9 straipsnio 3 dalyje minimi lygiaverčiai parametrai ir techninės priemonės būtų paremti geriausiais prieinamais gamybos būdais, nenurodant vieno konkretaus metodo ar technologijos ir atsižvelgiant į atitinkamos įmonės technines galimybes, jos geografinę padėtį ir vietos aplinkos sąlygas?</p>	<p>Lygiaverčiais parametrais nustatant teršalų išmetimo ribines vertes šiuo ataskaitiniu periodu nebuvo pasinaudota. Pasinaudota techninėmis priemonėmis, nurodytomis GPGB aprašymuose, taip pat priemonės nurodytos šio straipsnio 6 punkte.</p>
<p>7.2.6. Kokios valstybėse narėse egzistuoja rekomendacijos (įpareigojančios arba neįpareigojančios), nustatančios leidime nurodomus išmetamų teršalų monitoringo reikalavimus?</p>	<p>Reikalavimai išmetamų ir išleidžiamų teršalų monitoringui yra apibrėžti Aplinkos ministro įsakymuose (2004-12-09 Nr. D1-628 ir 2005-02-10 Nr. D1-80). Tai yra įpareigojantys dokumentai.</p>
<p>7.2.7. Kokia jūsų patirtis sąveikos tarp leidimo reikalavimų, nustatomų taršos integruotos prevencijos ir kontrolės direktyvos ir direktyvos, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų prekybos Bendrijoje schemą ir iš dalies pakeičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB, srityje? Pastaba. Nereikalaujama, kad valstybės narės atsakytų į šį klausimą, jei direktyva, nustatanti prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais sistemą, įsigalios po 2005 m. sausio 1 d.</p>	<p>Reikalavimai šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų prekybai yra integruoti į Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų sistemą. Egzistuoja viena leidimų išdavimo sistema ir bendros taisyklės. Manome, kad vieno leidimo išdavimas palengvina leidimus išduodančios institucijos darbą</p>
<p>7.3.1. Pateikite turimus duomenis apie ribines vertes, nustatytas konkrečioms I priedo veiklos kategorijoms, ir atitinkamus duomenis apie geriausius</p>	<p>Pvz., – tekstilės įmonei, atliekančiai tekstilės ir jos gaminių paviršiaus apdorojimą, nustatytos šios teršalų ribinės vertės nuotekų išleidimo į municipalinius nuotekų</p>

<p>prieinamus gamybos būdus, kuriais remiantis tos vertės buvo nustatomos. Apibūdinkite, kaip šie duomenys buvo pasirinkti ir renkami. Prieš ataskaitinį laikotarpį arba jo metu Komisija gali pateikti rekomendacijas, kaip atsakyti į šį klausimą.</p>	<p>tinklus vietoje: ChDS (angl. - COD) – 714 mg O²/l, BDS (angl. – BOD) – 265 mg O²/l (GPGB tekstilės pramonei);</p> <ul style="list-style-type: none"> - kombinuotųjų pašarų gamybos įmonėje skirtinguose cechuose nustatytos šios teršalų emisijų ribinės vertės: kietosios dalelės (angl. - solid particles) – 0,0373 – 0,158 mg/Nm³ (GPGB maisto, gėrimų ir pieno pramonei), formaldehido gamyboje:- formaldehidas – 5 mg/Nm³, NO_x - 150 mg/Nm³ (Informacinis dokumentas apie GPGB organinių medžiagų gamybą dideliais kiekiais); - intensyvios paukštininkystės įrenginiuose nustatytos tokios emisijų ribinės vertės: BDS – 17 mg/l, suspenduotos medžiagos – (angl. – suspended solids) – 25 mg/l, bendras azotas - 15, bendras fosforas – 2 mg/l, riebalai – 1,0 mg/l, ChDS – 125 mg/l. (Naudotasi GPGB intensyvios paukštininkystės įrenginiams).
<p>7.3.2. Kokios leidimų sąlygos dar yra nustatytos be išmetamų teršalų ribinių verčių? Ypač pateikite pavyzdžius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lygiaverčių parametrų ir techninių priemonių, papildančių leidime nustatytas išmetamų teršalų vertes, - lygiaverčių parametrų ir techninių priemonių, pakeičiančių išmetamų teršalų vertes, - dirvožemio ir požeminių vandenių, atliekų tvarkymo, taupaus energijos vartojimo, išmetamų teršalų monitoringo reikalavimų, avarijų prevencijos ir jų pasekmių apribojimo, su neatitiktinėmis eksploataavimo sąlygomis susijusių priemonių, veiklos vietos sutvarkymo po veiklos nutraukimo sąlygų, - su aplinkosaugos vadybos sistemomis susijusių sąlygų. 	<p>Pateikiame leidimų reikalavimų pavyzdžius: įrengti flotatorių ir automatinį nuotekų pavyzdžių semtuvą, įrengti juostinį filtravimo presą nuotekų dumblo filtravimui, įrengti rankovinį filtrą kietųjų dalelių sugaudymui kamine, pakeisti katilo degiklius modernesniais, sumontuoti stacionarius dujų analizatorius išeinančioms dujoms analizuoti, atnaujinti biologinio valymo įrenginius, pastatyti naują biologinių atliekų utilizavimo cechą, sрутų rezervuarus uždengti keramzitu (speciali lengva keraminė medžiaga), smulkintais šiaudais, plėvele, rapsų aliejumi ar kitomis medžiagomis, sumažinančiomis garavimą, siekiant sumažinti maistinių medžiagų (azoto ir fosforo) pašalinimą su mėšlu, įmonėje įdiegti paukščių maitinimo valdymo sistemą, įdiegti kiaulidėje sistemą, sumažinančią vandens sunaudojimą, įrengti dūmų nusierinimo sistemą ir įrengti kombinuotą dūmų valymo sistemą, įrengti paukštyne ekonomišką apšvietimo sistemą, pieninėje išrūgas panaudoti proteino išgavimui, pašarų gamybai ir sūrinių bei maisto papildų gamybai, įmonėje įdiegti Aplinkos vadybos sistemą, atlikti tyrimus siekiant sumažinti nuotekų dumblo kiekį, modernizuoti popieriaus fabrike cheminių medžiagų dozavimo sistemą, įrengti elektrinėje apytakinę vandens naudojimo sistemą, rezervinį kurą (mazutą) kūrenti tik esant kritiniam (nepakankamam) tiekiamų dujų kiekiui ar pilnai jų tiekimą nutraukus, į sрутomis laistomas dirvas įterpti ne daugiau 170 kg/ha bendrojo azoto.</p>
<p>8.1. Ar nacionaliniuose teisės aktuose numatoma galimybė nustatyti tam tikrus reikalavimus tam tikrų kategorijų įrenginiams bendruosiuose reikalavimuose, o ne kiekvieno leidimo sąlygose?</p>	<p>TIPK taisyklių 8 punkte nustatyta, kad „Leidimas neprivalomas ūkinei veiklai, kuriai aplinkos ministras yra patvirtinęs bendrąsias aplinkosaugines taisykles, jei jose nurodyta, kad šiai ūkinei veiklai Leidimo nereikia.“</p>
<p>8.2. Kurioms įrenginių kategorijoms buvo nustatyti bendrieji reikalavimai? Kokia šių reikalavimų forma?</p>	<p>Bendrųjų aplinkosauginių reikalavimų parengimo galimybės yra įteisintos TIPK taisyklėse, tačiau šiuo metu jų dar nėra parengta pirmojo priedo ūkinės veiklos rūšims ir įrenginiams.</p>

<p>9.1. Kaip nacionaliniuose teisės aktuose apibūdinamas papildomų priemonių poreikis tais atvejais, kai geriausių prieinamų gamybos būdų nepakanka, kad būtų pasiekti Bendrijos teisės aktuose nustatyti arba apibrėžti aplinkos kokybės standartai?</p> <p>9.2. Ar buvo tokių atvejų? Jei taip, pateikite papildomų priemonių pavyzdžių?</p>	<p>TIPK taisyklių 12.1 punkte nustatyta, kad teršalų išmetimų ribinės vertės, atsižvelgus į vietos sąlygas ir aplinkos kokybės reikalavimus, gali būti griežtinamos, tačiau tokių atvejų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo.</p>
<p>10. Geriausių prieinamų gamybos būdų raida. Kokių priemonių buvo imtasi, kad būtų užtikrinta, kad kompetentingos institucijos stebėtų geriausių prieinamų gamybos būdų raidą arba kad joms būtų apie tai pranešama?</p>	<p>Geriausių prieinamų gamybos būdų aprašymai ir jų santraukos bei anotacijos lietuvių kalba patalpinti Aplinkos apsaugos agentūros interneto puslapyje. Reguliariai vykdomi TDG pasitarimai, kurių metu RAAD bei pramonės įmonės supažindinami su GPGB reikalavimais.</p>
<p>11.1. Kokios teisės aktų nuostatos, tvarkos ir praktikos taikomos sprendžiant klausimus dėl veiklos vykdytojų daromų įrenginių pakeitimų?</p>	<p>TIPK taisyklių 5.3, 53-59 ir 61-63 straipsniuose apibrėžiami atvejai, kada leidimai turi būti atnaujinami ar koreguojami veiklos vykdytojui atlikus pakeitimus, kurie atitinkamai vertinami kaip esminiai ir neesminiai.</p>
<p>11.2. Kaip kompetentingos institucijos nusprendžia, ar eksploatavimo pakeitimas gali turėti įtakos aplinkai (2 straipsnio 10 dalies a punktas) ir/arba ar toks pakeitimas gali turėti didelį neigiamą poveikį žmonėms arba aplinkai (2 straipsnio 10 dalies b punktas)?</p>	<p>Apie kiekvieną ūkinės veiklos ar eksploatavimo pakeitimo atvejį ir jo įtaką aplinkos kokybei arba žmonėms kompetentinga institucija sprendžia atsižvelgdama į ūkinės veiklos ar eksploatavimo pakeitimo pobūdį, apibūdindama, analizuodama bei prognozuodama reikšmingus neigiamus poveikius aplinkos kokybei arba žmonėms. Atsižvelgiant į šiuos aspektus priimami atitinkami sprendimai dėl leidimo atnaujinimo ar koregavimo.</p>
<p>12.1. Kokios teisės aktų nuostatos, tvarkos ir praktika taikomos kompetentingoms institucijoms peržiūrint ir atnaujinant leidimo sąlygas?</p>	<p>TIPK taisyklių 5.3, 53-59 ir 61-63 straipsniuose apibrėžiami atvejai, kokiais atvejais leidimai atnaujinami ar koreguojami veiklos vykdytojui atlikus pakeitimus.</p>
<p>12.2. Ar nacionaliniuose teisės aktuose nustatyta, kaip dažnai turi būti peržiūrimos ir, jei reikia, atnaujinamos leidimo sąlygos, ar tai nustatoma kitomis priemonėmis?</p>	<p>Leidimai išduodami neterminuotam laikui, tačiau regiono aplinkos apsaugos departamentams suteikta teisė pateikus argumentuotus motyvus, nustatyti leidimo atnaujinimo terminą, taip pat leidimai koreguojami ir atnaujinami ir tais atvejais, kai to reikalauja kiti teisės aktai.</p>
<p>13.1. Bendrai apibūdinkite teisės aktų nuostatas, tvarkas ir praktiką, užtikrinančias leidimo sąlygų laikymąsi.</p>	<p>Regionų aplinkos apsaugos departamentai kontroliuoja leidimų sąlygų laikymąsi, ne rečiau kaip kartą metuose atlikdami patikrinimus. Po kiekvieno patikrinimo surašomas patikrinimo aktas. Aplinkos apsaugos inspektoriai turi įstatymu nustatytą teisę bet kuriuo paros metu patekti į kontroliuojamus objektus. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymas reglamentuoja inspektavimo ir aplinkos įstatymų vykdymo užtikrinimo įgyvendinimo tvarką.</p>
<p>13.2. Kurios teisės aktų nuostatos, tvarkos ir praktika užtikrina, kad veiklos</p>	<p>Prievolė pranešti apie monitoringo rezultatus yra nustatyta Aplinkos ministro įsakymu. Konkretūs reikalavimai</p>

<p>vykdytojas reguliariai praneš kompetentingai institucijai apie išmetamų teršalų monitoringo rezultatus ir nedelsdamas praneš apie kiekvieną incidentą ar avariją, darančią poveikį aplinkai?</p>	<p>nurodomi leidimo sąlygose. Aplinkos apsaugos įstatymo 14 ir 32¹ straipsniuose nustatyta veikos vykdytojo pareiga pranešti kompetentingoms institucijoms apie gresiančią ar įvykusią avariją, incidentą gamyboje ir aplinkos užteršimo atvejus.</p>
<p>13.3. Kaip nacionaliniai teisės aktai suteikia kompetentingoms institucijoms teisę ir/arba įsipareigojimą atlikti patikrinimus vietoje?</p>	<p>Aplinkos apsaugos įstatymas ir Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymai suteikia teises atlikti patikrinimus ir reglamentuoja inspektavimo tvarką.</p>
<p>13.4. Kokia kompetentingų institucijų atliekamų reguliarių patikrinimų vietoje tvarka ir praktika? Jei reguliarius patikrinimai neatliekami, kaip kompetentingos institucijos patikrina veiklos vykdytojų pranešamą informaciją?</p>	<p>Atliekami reguliarius veiklos vykdytojams priklausančių įrenginių patikrinimai, kurie atliekami ne rečiau kaip kartą metuose. Aplinkos ministro 2003-06-30 įsakymu Nr. 327 nustatyta kontroliuojamų objektų tikrinimo dažnumų nustatymo tvarka. Inspektavimo procesas reglamentuojamas Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos viršininko įsakymais. Rengiant šiuos ir panašius dokumentus vadovaujama IMPEL rekomendacijomis.</p>
<p>13.5. Kokios sankcijos arba kitokios priemonės egzistuoja leidimo sąlygų nesilaikymo atveju? Ar tokios sankcijos bei kitokios priemonės buvo taikomos per ataskaitinį laikotarpį? (Nurodykite atitinkamus statistinius duomenis, jei jie yra, pvz., naudodami rekomendaciniuose dokumentuose pateiktą šabloną, naudojamą teikiant ataskaitas pagal rekomendacijas, nustatančias minimalius aplinkosauginių tikrinimų valstybės narėse kriterijus.)</p>	<p>Administraciniame Kodekse yra numatytos administracinės baudos už darbą be leidimo (230-870 EUR) ir už leidimo sąlygų nesilaikymą (60-290 EUR). Veiklos vykdytojas taip pat neatleidžiamas nuo pareigos atlyginti gamtai padarytą žalą, atsiradusią tokių pažeidimų pasėkoje. Tokios sankcijos yra pastoviai taikomos. 2005 metais išaiškinta 11 įmonių, dirbusių be TIPK leidimo. Visais šiais atvejais taikytos įstatymų vykdymo užtikrinimo administracinės priemonės.</p>
<p>14.1. Kaip nacionaliniuose teisės aktuose numatomas visuomenės informavimas ir dalyvavimas leidimo išdavimo procedūroje? Kokių pagrindinių pakeitimų reikėjo nacionaliniuose teisės aktuose ir leidimų išdavimo sistemoje, kad būtų laikomasi papildomų reikalavimų, keliamų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, numatančios visuomenės dalyvavimą sudarant tam tikrus aplinkosaugos planus ir programas ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/337/EEB ir 96/61/EB, 4 straipsnyje? Pastaba. Nereikalaujama, kad valstybės narės atsakytų į šį klausimą, jei direktyva dėl visuomenės dalyvavimo įsigalios po 2005 m. liepos</p>	<p>TIPK taisyklių 71-74 straipsniai reglamentuoja suinteresuotos visuomenės dalyvavimą leidimų išdavimo procese. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva, numatanti visuomenės dalyvavimą sudarant tam tikrus aplinkosaugos planus ir programas (2003/35/EB) ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/337/EEB ir 96/61/EB, Lietuvoje įsigaliojo po 2005 m. liepos 1 d.</p>

1 d.	
14.2. Kaip informacija apie prašymus gauti leidimą, sprendimus ir išmetamų teršalų monitoringo rezultatus tampa prieinama visuomenei? Kiek tam naudojamas internetas?	Informacija apie prašymus išduoti leidimą išspausdinama spaudoje bei RAAD interneto tinklapiuose. Visa aplinkosauginė informacija nustatytą tvarka yra prieinama visuomenei. Informacija apie teršalų emisijų monitoringą talpinama Aplinkos apsaugos agentūros interneto tinklalapyje.
14.3. Kokių priemonių buvo imtasi užtikrinti, kad visuomenė sužinotų savo teisę pareikšti pastabas dėl 15 straipsnio 1 dalyje minimų dokumentų?	TIPK taisyklių 71-74 straipsniai reglamentuoja suinteresuotos visuomenės dalyvavimą leidimų išdavimo procese.
14.4. Kiek laiko skiriama visuomenei komentuoti prašymus leidimui gauti prieš kompetentingai institucijai priimant sprendimą?	14 dienų.
14.5. Kaip kompetentingos institucijos, priimdamos sprendimą, atsižvelgia į visuomenės pastabas?	Gautos pastabos apsvaustomos savivaldybės, kompetentingos žinybos ir kitų suinteresuotų institucijų atstovų pasitarime, ir jei pripažįstama, kad jos yra svarbios, į jas visokiais būdais yra atsižvelgiama: koreguojamos leidimo sąlygos, pateikiamos naujos sąlygos. Atskirais atvejais taikomos įstatymų vykdymo užtikrinimo administracinės priemonės.
14.6. Kokiomis aplinkybėmis visuomenės nariai gali pateikti kitai institucijai arba teismui apeliacinį skundą dėl leidimo išdavimo?	Visuomenės nariai gali pateikti kitai institucijai arba teismui apeliacinį skundą dėl leidimo išdavimo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 22 d. nutarimo (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005-07-17) „Dėl informacijos apie aplinką Lietuvos Respublikoje teikimo visuomenei tvarkos aprašo patvirtinimo“) bei Orhuso Konvencijoje apibrėžtomis aplinkybėmis.
14.7. Kokią įtaką informacijos prieinamumui ir visuomenės dalyvavimui leidimo išdavimo procedūroje turėjo Direktyvos 90/313/EEB 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti apribojimai?	Anksčiau galiojusios direktyvos 90/313/EEB nuostatos darė įtaką visuomenės prieinamumui prie informacijos tik tais atvejais, kai veiklos vykdytojas paraiškoje leidimui gauti nurodydavo, jog tam tikri duomenys yra gamybinė ar komercinė komercinė paslaptis. Tokiais atvejais regiono aplinkos apsaugos departamentas neteikdavo visuomenei nurodytos informacijos be veiklos vykdytojo sutikimo. Kitos direktyvos nuostatos įtakos nedarė, nes paraiškose informacijos, nurodytos Direktyvos 90-313 3 str. 2 ir 3 dalyse, nebuvo.

<p>15.1. Ar nacionaliniuose teisės aktuose numatomas tarpvalstybinis informavimas ir bendradarbiavimas išduodant leidimus, ar ta tema yra dvišalių arba daugiašalių santykių tarp valstybių narių objektas?</p>	<p>TIPK taisyklių 35-37 punktai apibrėžia reikalavimus, susijusius su tarpvalstybine tarša leidimo išdavimo atveju.</p>
<p>15.2. Kaip praktikoje nustatoma, ar įrenginių eksploatacija gali daryti didelį neigiamą poveikį kitos valstybės narės aplinkai?</p>	<p>Prognozės rengiamos monitoringo, modeliavimo ir skaičiavimų pagrindu.</p>
<p>15.3. Kaip nacionaliniuose teisės aktuose ir/arba praktikoje užtikrinama, kad tos valstybės narės, kuri gali būti paveikta, visuomenė tinkamai gaus informaciją ir dalyvaus leidimo išdavimo procese? Ar be tokio dalyvavimo suteikiama ir apeliacinio skundo teisė?</p>	<p>TIPK taisyklių 37 punkte nustatyta: „Apsikeitimas informacija su kitos ES valstybės narės, kurios aplinką gali neigiamai veikti veiklos vykdytojo Taisyklių 1 priede nurodytais įrenginiais planuojama vykdyti ūkinė veikla, aplinkos apsaugos institucija bei kitos valstybės visuomenės informavimas vykdomi nepažeidžiant tarptautinių įsipareigojimų.“</p>
<p>16.1. Kaip valstybės narės vertina šios direktyvos veiksmingumą, inter alia lygindamos ją su kitais Bendrijos aplinkosaugos dokumentais?</p>	<p>Nustatant reikalavimus atskiroms pramonės šakoms bei įgyvendinant ES GPGB reikalavimus užtikrinamas aukštas aplinkos apsaugos lygis. Tačiau išlieka neaiški sąveika TIPK direktyvos su kitomis ES direktyvomis, pvz., DKDĮ, atliekų deginimo ir kt.</p>
<p>16.2. Kokių priemonių buvo imtasi užtikrinti, kad direktyva būtų įgyvendinama kartu įgyvendinant ir kitus Bendrijos aplinkosaugos dokumentus?</p>	<p>Išduodant TIPK leidimus, leidimo sąlygose numatomas priemonės tiek TIPK, tiek kitų ES direktyvų įgyvendinimui pvz. leidimo sąlygos įrenginiui Didelių kurą deginančių įrenginių direktyvos ir Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės direktyvos įgyvendinimo atveju.</p>
<p>17. Bendrieji pastebėjimai Ar yra jūsų šalyje kokių nors konkrečių įgyvendinimo klausimų, kurie kelia susirūpinimą? Jei taip, prašome juos nurodyti.</p>	<p>Naujosioms ES šalims TIPK direktyvą teko įgyvendinti per palyginus trumpą laiką, t. y. Pradedant 2004 m. gegužės 1 d., kai šios šalys buvo priimtos į ES, dėl to daugumai naujųjų ES šalių narių pakankamai sudėtinga įgyvendinti TIPK direktyvoje keliamus tikslus 2007 m. spalio 31 d.</p>